МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»

Факультет систем управління літальних апаратів Кафедра систем управління літальних апаратів

Лабораторна робота № 2

з дисципліни «Алгоритмізація та програмування» на тему «Математичні обчислення на мові С ++»

ХАІ.301.174.312.4ЛР

Виконав студент гр. <u>312</u>	
	<u>Денис МУРАТОВ</u>
(підпис, дата)	(П.І.Б.)
Перевірив	
К.Т.Н., Д	оц. Олена ГАВРИЛЕНКО
(підпис, дата)	(П.І.Б.)

МЕТА РОБОТИ

Вивчити теоретично базові типи даних мови С ++ і реалізувати консольний додаток лінійної структури для введення / виведення і обробки змінних базових

типів з використанням вбудованих операцій та бібліотечних функцій на мові

програмування С ++.

ПОСТАНОВКА ЗАДАЧІ

Завдання 1. Вирішити задачу з цілочисельними змінними. Всі вхідні і вихідні дані в задачах цієї групи є цілими числами. Всі числа, для яких вказано кількість цифр (двозначне число, тризначне число і т. д.), вважаються додатними. Іпteger20, табл.1: З початку доби минуло N секунд (N - ціле). Знайти кількість повних годин, що минули з початку доби.

Завдання 2. Вирішити завдання з логічними змінними. У всіх завданнях даної групи потрібно вивести логічне значення true (1), якщо наведене висловлювання для запропонованих вхідних даних є істинним, і значення false (0) в іншому випадку. Всі числа, для яких вказано кількість цифр (двозначне число, тризначне число і т. д.), вважаються цілими додатними. Вооlean19, табл. 2: Дано три цілих числа: А, В, С. Перевірити істинність висловлювання: «Серед трьох даних цілих чисел є хоча б одна пара взаємно протилежних».

Завдання 3, табл.3 — 12. Обчислити математичний вираз зі змінними дійсного типу, використовуючи стандартну бібліотеку cmath. Число π має бути визначено як константа дійсного типу. $y = \frac{tg \mid 2^*x^2 + 5x - 31,15 \mid + \log_5 \mid x - 2,5 \mid}{\sqrt[3]{\sin^2 x^3 + \frac{1}{3} \log_5 \mid x^2 - 2,5 \mid}}$

ВИКОНАННЯ РОБОТИ

Завдання 1.

Вирішення задачі Integer20, табл.1: З початку доби минуло N секунд (N - ціле). Знайти кількість повних годин, що минули з початку доби.

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

N – кількість секунд з початку доби

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

hours – Кількість повних годин

Екран роботи програми показаний на рис. Б.х.

Завдання 2.

Вирішення задачі Boolean19, табл. 2: Дано три цілих числа: A, B, C. Перевірити істинність висловлювання: «Серед трьох даних цілих чисел ϵ хоча б одна пара взаємно протилежних».

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

A, B, C - цілі числа

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

А, В, С – цілі числа

Екран роботи програми показаний на рис. Б.х.

Завдання 3.

 $y = \frac{tg | 2 \cdot x^2 + 5x - 31,15| + \log_5 | x - 2,5|}{\sqrt[3]{|\sin^2 x^3 + \frac{1}{3} \log_5 | x^2 - 2,5||}}$

Вирішення задачі табл.3 – 12

Вхідні дані (ім'я, опис, тип, обмеження):

х – ціле число

Вихідні дані (ім'я, опис, тип):

у – ціле число

Екран роботи програми показаний на рис. Б.7.

Лістинг коду вирішення задачі Integer20, табл.1, Boolean19, табл. 2 і завдання 3 табл.3 — 12 наведено в дод. А (стор. 5-6).

ВИСНОВКИ

Було вивчено теоретичні основи базових типів даних мови С++. Закріплено на практиці навички роботи з консоллю для введення та виведення даних, а також обробки змінних базових типів за допомогою вбудованих операцій та стандартних бібліотечних функцій. Відпрацьовано застосування перевірки коректності вводу користувачем.

ДОДАТОК А

Лістинг коду програми

```
#include <iostream>
#include <cmath> // Для математичних функцій
using namespace std;
int main() {
    //Задача №1, варіант 20: З початку доби минуло N секунд (N - ціле). Знайти
кількість повних годин, що минули з початку доби.
    double N;
    // Введення кількості секунд з початку доби
    cout << "Введіть кількість секунд з початку доби: ";
    cin >> N;
    // Обчислення кількості повних годин
    int hours = N / 3600; // 1 година = 3600 секунд
    cout << "Кількість повних годин: " << hours << endl;
       //Задача №2, варіант 19: Дано три цілих числа: А, В, С. Перевірити
істинність висловлювання: «Серед трьох даних цілих чисел є хоча б одна пара
взаємно протилежних».
    double A, B, C;
    // Введення трьох цілих чисел
    cout << "Введіть три цілі числа: " << endl;
    cin >> A;
    cin >> B;
    cin >> C;
    // Перевірка на наявність пари взаємно протилежних чисел
    if ((A == -B) | (A == -C) | (B == -C)) 
        cout << "Існує пара взаємно протилежних чисел." << endl;
    } else {
        cout << "Нема\varepsilon пари вза\varepsilonмно протилежних чисел." << endl;
    }
```

```
//Задача №3, варіант 12
   double x, y;
    // Введення значення змінної х
    cout << "Введіть значення х: ";
    cin >> x;
    // Обчислення "у" згідно з формулою
    double chus = tan(fabs(2 * pow(x, 2) + 5 * x - 31.15)) + log(fabs(x - 2.5))
/ log(5); // обчислення чисельника
        double znam = cbrt(fabs(pow(sin(pow(x, 3)), 2) + (1.0 / 3.0) *
log(fabs(pow(x, 2) - 2.5)) / log(5))); // обчислення знаменника
    // Перевірка на можливість ділення на нуль
    if (chus != 0) {
       y = znam / chus; //обчислення у
       cout << "Значення у: " << y << endl;
    } else {
        cout << "Ділення на нуль неможливе." << endl;
   return 0;
}
```

ДОДАТОК Б

Скрін-шоти вікна виконання програми

Введіть кількість секунд з початку доби: 2137894 Кількість повних годин: 593

Рисунок Б.1 – Екран виконання програми для вирішення завдання Integer20

> Введіть три цілі числа: 1 3 4 Немає пари взаємно протилежних чисел.

Рисунок Б.2 – Екран виконання програми для вирішення завдання Boolean19

Введіть значення х: 23 Значення у: 0.110251

Рисунок Б.2 — Екран виконання програми для вирішення завдання завдання 3 табл.3 — 12